

# Årsrapport 2022 til Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen frå SNO



Foto: Rigmor Solem  
Dyregrav ved Fannaråken

# Feltmannskap

- **SNO Lokalt:** Rigmor Solem
- **Tenestekjøp oppsyn og tiltak:**  
Lom fjellstyre, Vågå fjellstyre, Årdal fjellstyre  
og Vestre Slidre fjellstyre  
**Totalt kr 585 000**
- **Tenestekjøp skjøtsel :**  
Utladalen sameige (øvre Utladalen),  
Storådalen beitelag (Gjendebu),  
Stiftinga Utladalen Naturhus (Utladalen)  
og Thomas Aslaksby (innleige av geit Gjendebu):  
**Totalt kr 710 000**



Det årlege planleggingsmøte for oppsynet  
før sommarsesongen  
Foto: Rigmor Solem

# Miljøovervaking og kontroll

- Fauna
- Vegetasjonsslitasje og erosjon
- Forsøpling og ureining
- Kontroll med dispensasjonar
- Kontroll med ferdsel



Hundespann ved  
Langvatnet.  
Foto: Eilev Hellekveen



Restar etter gammal hytte oppe på  
Glittertind etter nedsmelting av snøfonn  
Foto: Åsmund Galde

# Gammel telefonlinje ute av bruk i Utladalen, rapport til NP styret

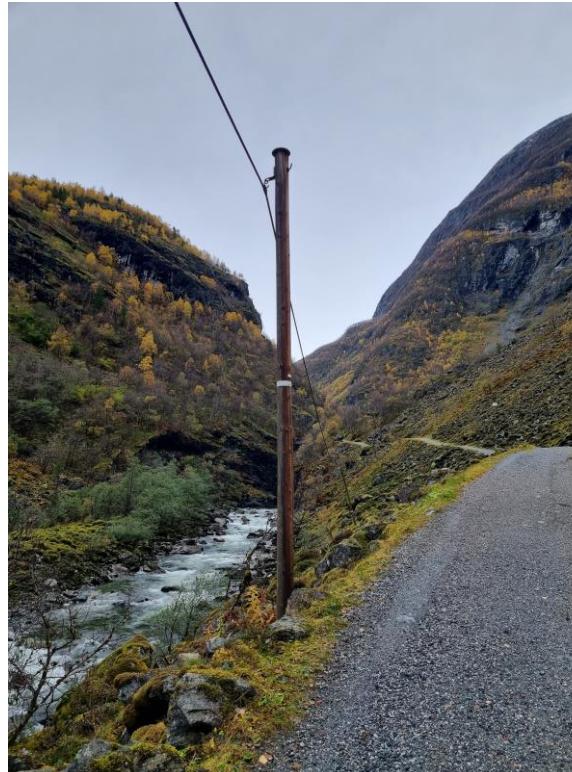


Foto: Rigmor Soelm

# Avvik

- Eit avvik rapportert til nasjonalparkstyret for brenning av avfall i frittståande forbrenningsoven ved turisthytte.
- Fem åtvaringar til hundeeigarar med laushund.
- Eitt avvik om skuterkjøring i landskapsvernområdet i Koldedalen utan kjent aktør.

# Skilt, grensemerke og andre instalasjonar



Oppsetting av nye infotavler ved Spiterstulen  
Foto: Eilev Hellekveen



Bommen og infotavla ved vernegrensa i Koldedalen  
Foto: Rigmor Solem

# Skilting og kanalisering



Nye «følg stien» skilt set opp ved stien ved Sognefjellshytta.  
Foto: Eilev Hellekveen

# Informasjon og veiledning



Veiledning av studentar frå  
NMBU ved Gjende  
Foto: Øystein Ås

# Villreinen i Vest-Jotunheimen

- Flokken heldt seg stabilt på vinterbeite mellom Fardalen og Gravdalen.
- Totalteljing 30. juni på Trongenosi: 63 kalvar, 6 voksne bukkar, 157 simle/ungdyr:
- Total 226 dyr (258 i 2021)
- Resten av bukkeflokkene på om lag 20 vart ikkje funne.
- Vedtak om uttak av 10 voksne bukkar gjennom ordinær jakt.
- Oppstart av arbeid med kvalitetsnorm for villreinen i Vest-Jotunheimen i regi av Villreinsenter Nord. SNO Lokalt er med i arbeidsgruppe.



Villrein på vinterbeite i februar

# Jervsporing

Sporing i februar - mai

Ingen sporfunn i Vang

Størst sporaktivitet nord i Jotunheimen

Lite jervspor sist vinter i vest.

Ingen jervar teke ut i verneområda i  
Jotunheimen sist vinter.

I haust har det vore fleire  
sporobservasjonar i sørvest ved  
slakteplassar etter hjort og elg.



# Fugleliv

- Ingen hekking påvist i kongeørnrevira i Knutshø og Utladalen
- Rypebestanden må seiast å vere særs låg utover sommaren og hausten.
- Jaktfreding på lirype og fjellrype i statsalmennингane i Lom, Vågå og Årdal



Fjellrype

# Anna dyreliv



Hjort i Vettisgjelet på vinterføre  
Foto: Rigmor Solem

- Hjort heldt seg i liene på sørsida ved Gjende også sist vinter.  
Hjortejakt ved Gjende i Vågå og Lom. 2 bukkar felt.
- I Utladalen er det mykje hjort, men mindre elg enn for 8-10 år tilbake.
- I nedre Utladalen er det tilhald av rådyr. Dermed er alle dei 4 hjortedyra tilstades i Vest-Jotunheimen. Det er også observert rådyr på sørsida av Gjende.
- Spor etter gaupe sett i nysnøen i nedre del av Utladalen i haust.
- Lite smågnagarar å sjå i år.  
Gjendeflua (ein knottart) var også i år fråverande ved Gjendeosen. Fjerde året på rad.

# Forsøpling og ureining

- Ved raste- og leirplassar
- Langs stiane  
(sigaretttsneitar, snusposar,  
våtserviettar og hundeposar)
- Villvardar

Uttransport av avfall ved Styggebreen  
Foto: Eilev Hellekveen



# Kontroll av dispensasjonar



Spor etter snøskutrar på tur opp til Koldedalsbreen i april

Foto: Rigmor Solem

- Motorferdsel (inkl droner og elsykkel)
- Arrangement (løp, konsertar o.l.) Også i år mindre av alt
- Tiltak ved turisthyttene

# Andre tiltak, ny bru over Blåtjønnåe i Russdalen (DNT)

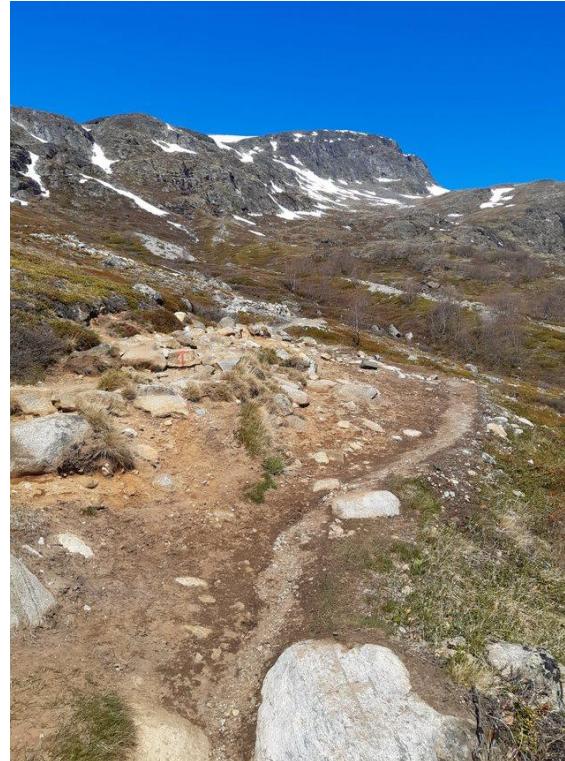


Foto: Knut Øyjordet

# Ferdsel og terrengslitasje er konsentrert



Stien opp til Bukkelegret frå Gjende og stien opp frå Visdalens  
Foto: Rigmor Solem og Eilev Hellekveen



# Stor ferdsel til dei mest kjente turmåla – stor andel utlendingar



- Ferdstellalarar ( 5stk):
- Besseggenstien: 46331 (2021: 38494)
- Knutshø: 13005 (2021: 13291)
- Helgedalen: 8672 (21.06- 4.10)
- Juvflya: Breførings Juvasshytta og Raudbergstulen: 14148
- Vetti - Vettisfossen: 16815 (4.5 - 29.11)

Besseggen ein travel sommardag  
Foto: Knut Øyjordet

# Restaurering av stiar

- I år har det så langt ikkje vore gjennomført større stiprosjekt, berre øoling av tidlegare tiltak og stenging av sti ved Bessvatnet med steingjerde, skilting og merking.



Omlegging av sti og stenging av gammel sti ved Bessvatnet.  
Foto: Knut Øyjordet

# Stiomlegging oppe ved Vettisfossen



Nytt gjerde og revegetering av nedlagt sti til høgre på bilde.  
Foto: Rigmor Solem

I samband med bygging av ny utsiktsplattform vart stien fram til plattformen lagt om og merka i sommar. Arbeidet med å legge ned / revegetere dei gamle stiane vart igangsatt utpå hausten.

# Skjøtsel av kulturlandskap i Utladalen



Slått og hesjing ved Vetti  
Foto: Samuel Båtsvik

- Skjøtsel av styvingstre i Utladalen
- Styrt beite (sau og hest)
- Slått av eng og beitepuss
- Slått i og ikring alle tun
- Hogst og krattrydding

# Rising av styva alm i februar i Vettisgjelet



Foto: Samuel Båtsvik

# Tiltak for å motverke hjortegnag på styvingstrea Cintoflex, 2 meter breid



Styva alm i Hedlerli  
Foto: Rigmor Solem



# Skjøtsel i Øvre Utladalen, Vormeli og Skogadalsbøen



# Skjøtsel av kulturlandskapet ved Gjendebu



Gjetarar og oppsyn har rydda gammel beitemark for einer og bjørkekratt også dette året.  
Foto: Rigmor Solem

# Styrt beite med storfe og kje ved Gjendebu



Foto: Rigmor Solem



MILJØ-  
DIREKTORATET

STATENS  
NATUROPPSYN

# Russdalen



Foto: Knut Øyjordet

# Utsyn frå Galdhøpiggen og soloppgang ved Gjendebu



Foto: Eilev Hellekveen

# Vettismorki i kveldssol i haust



Foto: Rigmor Solem



Naturopsyn.no